

SAKSFRAMLEGG

--	--	--

Sakshandsamar:	Arkiv:	ArkivsakID
Knut Trefall	FE-130, FA-P11, FA-U40, FA-L14	22/1246

HØYRINGSUTTALE - INTERKOMMUNAL PLAN FOR SJØAREAL

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak:

Vaksdal kommune gjev slik høyringsuttale til høyringsutkastet til Interkommunal plan for sjøareal i Region Nordhordland.

«Vaksdal kommune er glade for å delta i eit slikt interkommunalt samarbeid og ser fordelar gjennom styrka samarbeid mellom kommunane i Nordhordland og heilskapleg forvaltning av sjøareala i regionen.

Vaksdal er ein del av nasjonale laksefjordar og har interesse av den regionale forvaltninga. Det er positivt at planen gjer ei heilskapleg vurdering av sjøareala i Nordhordland for å fremja berekraftig utvikling. Kommunen minner om at Nordhordland som produksjonsområde for akvakultur er i trafikklyssystemet for havbruk farga raudt og ein bør i størst mogleg grad hindre forverring av miljøtilstanden i sjø- og fjordsystema.

Kommunen har kulturminne ved sjøen av nasjonal verdi, til dømes laksegiljer. Dei særskilde føresegna som er lagt fram i høyringa vil i større grad sikre delar av laksegiljene samanlikna med dagens situasjon. I det vidare arbeidet må det vurderast at føresegna ikkje er for strenge på ein slik måte at dei bandlegg areal og hindrar framtidig bruk».

Saksopplysningar:

Bakgrunn for saka

Det Interkommunale planutvalet gjorde følgjande vedtak i møte 06.11.2022 i sak 25/22:

«I medhald av plan og bygningslova § 5- 2 legg det Interkommunale Planutvalet den interkommunale planen for sjøareal for Region Nordhordland med plankart, planskildring og føresegner på høyring og offentleg ettersyn med dei endringane som vart bestemt i møte».

Høyringsfrist for innspel er sett til 06. desember 2022.

Les heile høyringsutkastet og sjå ei kort «rettleiing» på kva du bør sjå på og rekkefølge på <https://regionordhordland.no/artikkel/Hoeyring-og-offentleg-ettersyn---Plan-for-sjoeareal>

Overordna om planarbeidet

Dei åtte kommunane i Region Nordhordland – (Alver, Austrheim, Fedje, Gulen, Masfjorden, Modalen, Osterøy og Vaksdal) har vedteke at dei vil utarbeide ein felles arealplan for sjøareala i Nordhordland. Vaksdal kommune vedtok i sak 103/2020 å slutte seg til det interkommunale plansamarbeidet om sjøareala. Kwart kommunestyre valte ein representant til det Interkommunale planutvalet (IKPU) som fekk mynde til å vedta planprogrammet og legge arealplan ut på høyring.

Interkommunal plan for sjøareal er ein plan på kommuneplannivå, jf. pbl. kap. 9. Det skal fastsettest juridisk bindande arealbruk med føresegn og retningsliner. Den interkommunale planen vert presentert som ein samla plan for heile Region Nordhordland, men det er kommunestyret i den einskilde kommune som skal vedta arealplan for sitt sjøareal. Planen er utarbeidd etter planprosessreglane, jf. pbl. kap. 11.

Det Interkommunale Planutvalet (IKPU) varsla oppstart av arbeid med den interkommunale planen for sjøareal jmf. Plan og bygningslova. § 11-12, i tråd med vedteke planprogram. Planprogrammet vart vedteke av IKPU 21.06.2021.

Ei arbeidsgruppe med ein representant frå kvar kommune med planfagleg kompetanse har vore med å utarbeide framlegget til arealplan og kvalitetssikre det som her er lagt fram. Ei av referansegruppene har vore regionale mynde som har bidratt i prosessen med utforming av plandokumenta.

Planområdet

Den interkommunale planen gjeld berre for sjøområda. Det vil sei frå flomålet i elveosar og ned til sjøbotn. Avgrensing ut i sjø er 1 nautisk mil utanfor grunnlinja. Planen tek utgangspunkt i gjeldande arealplan i dei respektive kommunar.

Føremålet med planen

Planen skal vere ein arealplan for sjøareala, der heilskapen blir ivaretatt over kommunegrensene. Gjennom planarbeidet skal det utviklast langsiktige rammer for berekraftig arealbruk, forvaltning og verdiskaping i sjøområda. Planen skal munne ut i ein juridisk bindande plan på kommuneplannivå. Planen skal være eit verktøy for langsiktig forvaltning av sjøareala i kommunane i tråd med prinsippet om berekraftig utvikling.

Fakta grunnlaget

Planområdet dekker eit stort areal med stor variasjon, frå fjordar til opent hav. Det er også bedt om innspel frå Regionale Mynde om bidrag til kunnskapsgrunnlaget. Med eit så stort planområde vil det ikkje vere mogleg å skildre alle detaljar slik at ein del må bli på overordna nivå. Ved vurdering av dei ulike arealinnspela er det i konsekvensutgreia (KU) og vurdert for risiko- og sårbarheitsanalysen (ROS) gjort meir detaljert analyse for det einskilde innspel.

Fakta grunnlaget viser at der er miljøutfordringar i planområdet med mellom anna:

- Høgt nivå av lakselus som gir høg dødelegheit for villaksen og det fører til at produksjonsområde PO4 er i raud sone som betyr krav om redusert produksjon for akvakulturnæringa
- Deler av området/fjordar har utfordringar med å ha tilfredsstillande økologisk og kjemisk tilstand

Føresegn

Føresegna bygger på kva som gjeldt i kvar einskild kommune. Det er gjort ein harmonisering så langt det har vore mogleg. I og med at miljøtilstand er utfordrande i deler av området er miljøkrava forsøkt gjort meir presise og tydelegare. I føresegna er det eit generelle krava omtalt i kap. 2.3 og særskilt for

akvakultur i kap. 3.1.9. Hovudfokus er at tiltak som skal gjennomførast i planområdet må dokumentere at det skal skje utan forverring av miljøtilstand.

Framlegg til plan

Eksisterande arealplanar i kvar einskild kommune er lagt til grunn. Det er kome inn 61 arealinnspele som er KU og ROS vurdert. Etter ei samla vurdering er 40 innspele lagt inn som forslag til arealendring. Mange av desse innspele gjeld utviding av eksisterande akvakulturanlegg for å få meir plass for å kunne nytte nyare teknologiske løysingar. Sjå planskilringa kap. 7 og KU og ROS.

	Utviding/ending	Nytt	Totalt
Akvakultur	15	7	22
Hamne- område/næring	1	4	5
Småbåt-anlegg/hamn	1	12	13
Totalt	17	23	40

Særskild for Vaksdal kommune

Arealinnspele:

Det er kome inn 2 arealinnspele i Vaksdal kommune:

1. Sørfjorden, Sandvik – Framlegg om å legge inn eksisterande akvakulturområde og utvide arealet. Intensjon om meir miljøvennleg drift og teknologi i framtida som krev større areal.
2. Vaksdal – Framlegg om utfylling i sjø i tilknytning til Felleskjøpet Agri og Vaksdal Mølle.

Etter ei samla vurdering av KU og ROS vert ingen av desse innspele tilrådd og er ikkje lagt inn i planframlegget. Sjå vurderinga i *IKP sjø KU og ROS vedlegg* side 4 og 6.

Laksegiljene i Vaksdal kommune:

Laksegiljer er små bygg på høge trestillas enten i, eller nær sjøen, eller på fjellhyller over sjøen.

Fiskarane sat i desse hyttene som fungerte som ein utkikkspost der dei kunne sjå når laksen sumde inn i nota som var plassert i sjøen under dei. Laksegiljer var tidlegare ein utbredt fangstmetode langs heile kysten og har ei lang og viktig historie. Med så få laksegiljer igjen i Noreg sit og Vaksdal kommune på kunnskap og fysiske spor som har stor nasjonal verdi.

I Vaksdal kommune sin gjeldande kommuneplanen sin arealdel frå 2019 omsluttar omsynssona hovudsakleg bygga/giljene. Om ein ser på laksegiljene som fangstmetode og tar med fangstreiskapen/nota og forankringspunkt til desse utgjer dette eit meir omfattande anlegg som strekk seg godt utanfor omsynssona. Det er føreslege fylgjande endringar for å sikre laksegiljene:

- 1) I tillegg til generelle føresegn om kulturminne og kulturmiljø vert det lagt inn særskilde føresegn:

Laksegiljer (Vaksdal)

Det skal takast omsyn til laksegiljene i sin heilskap, som kulturmiljø- og bygningsvern, og immateriell kulturarv i form av fangstmetode. Ved nye tiltak i nærleik av laksegiljene skal det, og utanfor omsynssona, undersøkast og takast omsyn til fangstreiskapen som vart nytta, som til dels forankringspunkt og sjøareal for sitjenot og kilenot. Det vert elles vist til planen sine generelle føresegn om kulturminne og kulturmiljø.

- 2) Utviding av eksisterande omsynssoner

Følgjande generell utviding er føreslege:

Omsynssona strekk seg om lag 30 meter ut i sjøen. Der sjøve laksegiljene er lokalisert på land gjeldt det 30 meter frå land medan der giljene er plassert ute i sjøen gjeldt 30 meter frå sjøve gilja (Røyrtangen og Skiljanaset).

3) Nye omsynssoner

Det er føreslege å omfatta laksegilja på *Kjeneset* og *Skolmen* av omsynssone. Dette for å sikre alle giljene som framleis står att i Vaksdal kommune.

Vidare prosess

Målet er at IKPU får planen til behandling etter høyring og offentleg ettersyn i desember/januar. Det vil vere tenleg at IKPU handsamar innspel og samordning av planarbeidet og klargjer plandokumenta for 2. gongs handsaming og fram til endeleg vedtak i kommunestyra våren 2023.

Formelt grunnlag

Interkommunal plan for sjøareal i Region Nordhordland er lagt ut på høyring og offentleg ettersyn og Vaksdal kommune er invitert til å komme med innspel og merknadar til utkastet, jf. PBL § 5-2.

Vurdering:

Framlegg til uttale:

Vaksdal kommune er glade for å delta i eit slikt interkommunalt samarbeid og ser fordelar gjennom styrka samarbeid mellom kommunane i Nordhordland og heilskapleg forvaltning av sjøareala i regionen.

Vaksdal er ein del av nasjonale laksefjordar og har interesse av den regionale forvaltninga. Det er positivt at planen gjer ei heilskapleg vurdering av sjøareala i Nordhordland for å fremja berekraftig utvikling. Kommunen minner om at Nordhordland som produksjonsområde for akvakultur er i trafikklyssystemet for havbruk farga raudt og ein bør i størst mogleg grad hindre forverring av miljøtilstanden i sjø- og fjordsystema.

Kommunen har kulturminne ved sjøen av nasjonal verdi, til dømes laksegiljer. Dei særskilde føresegna som er lagt fram i høyringa vil i større grad sikre delar av laksegiljene samanlikna med dagens situasjon. I det vidare arbeidet må det vurderast at føresegna ikkje er for strenge på ein slik måte at dei bandlegg areal og hindrar framtidig bruk.